

Një nga çështjet e shqyrtuara nga institucioni i Avokatit të Popullit e cila është zgjidhur pozitivisht ka qenë edhe shqetësimi i ngritur nga të burgosurit lidhur me kufizimin e të drejtës ligjore për të komunikuar në telefon me familjarët dhe të afërmit jashtë burgut. Sipas tyre, në vitin 2019, Drejtori i Përgjithshëm i Burgjeve kishte nxjerrë një urdhër i cili detyronte të burgosurit që të deklaronin një listë me vetëm 10 numra telefoni me të cilët ata do të komunikonin me të afërmit e tyre. Nëse do të duhej të shtonin një numër të ri telefoni, duhej që të hiqnin një nga numrat e telefonit që ata kanë dhënë më parë në listë, por kjo procedurë zgjaste një muaj. Ankuesit shprehnin shqetësimin se, përveç faktit të kufizimit të numrave të telefonit, ky urdhër krijonte edhe probleme të tjera. Kështu, në rastin kur ata donin që të lidheshin me një avokat u duhej të flisnin me disa persona në një kohë të shkurtër për të realizuar komunikimin me të. Gjithashtu, kur u vinin familjarë e të afërm nga jashtë shtetit që qëndronin pak ditë në Shqipëri, të cilët kishin numra të ndryshëm, ata për shkak të procedurave të zgjatura në kohë e kishin të pamundur të komunikonin me ta. Ndërkohë ankuesit shpreheshin se nuk ishin të shqetësuar nga deklarimi i kodit personal për ta ditur institucioni se me cilin person flisnin, por të kishin mundësi për të komunikuar në telefon me më shumë familjarë, të afërm, miq e shokë të tyre duke mos kufizuar numrin e telefonave, pra të personave me të cilat do të komunikonin.

Për shqyrtimin e shqetësimeve të ngritura nga ankuesit, iu drejtua me kërkesë për informacion IEVP-ve ku ishin të akomoduar ankuesit. Nga përgjigjet e dërguara nga këto institucione u informua se, kjo procedurë bazohej në Urdhrin e Drejtorit të Përgjithshëm të Burgjeve nr. 4218 prot., datë 13.05.2019 "Për administrimin e telefonatave që kryhen nga të dënuarit dhe paraburgosurit në IEVP". Në bazë të pikës 1 të këtij urdhri, IEVP-të kryenin regjistrimin e numrave të telefonit fiks, celularë dhe ndërkombëtarë të familjarëve apo të tretëve (të afërm ose miq) sipas deklarimit me shkrim të secilit të burgosur dhe konkretisht:

- a) Të dënuarit, të paraburgosurit, gratë dhe minorenët të deklarojnë deri në 15 numra telefoni.
- b) Të dënuarit e sigurisë së lartë të deklarojnë deri në 10 numra telefoni.

Ne konstatuam se referimi ligjor në të cilin ishte bazuar ky urdhër nuk i jepte të drejtë Drejtorit të Përgjithshëm të Burgjeve që të nxirrte ndonjë akt nënligjor dhe për qëllimin për të cilin ai ishte nxjerrë. Gjithashtu, dispozitat në të cilat ai referohej bënin fjalë për takime, vizita, korrespondenca dhe informacione që mund të marrin të burgosurit (të dënuarit dhe paraburgosurit) me familjarët dhe persona të tjerë. Ndërkohë ato parashikonin numrin e telefonatave që të burgosurit kishin të drejtë të bëjnë brenda një muaji, respektivisht 8 për të rriturit dhe 16 për minorenët dhe gratë, por jo deklarimin e numrave të telefonit dhe të gjeneraliteteve të personave me të cilët ata do të komunikojnë.

Ndërkohë konstatuam se në nenin 75/3 të ligjit nr. 8328, datë 16.04.1998 "Për të drejtat dhe trajtimin e të dënuarve me burgim dhe të paraburgosurve"¹ dhe në nenin 44, pika 3 të "Rregullores së Përgjithshme të Burgjeve" parashikohej e drejta e kufizimit të bisedave

¹ Ligj që ka qenë në fuqi në kohën (datën) kur ka dalë Urdhri i Drejtorit të Përgjithshëm të Burgjeve nr. 4218 prot., datë 13.05.2019 "Për administrimin e telefonatave që kryhen nga të dënuarit dhe paraburgosurit në IEVP".

telefonike të të burgosurve nga prokurori dhe/ose gjykata me vendim, i cili zbatohet nga Drejtori i IEVP-së dhe jo kufizimi i numrave të telefonit me të cilët dëshironin të komunikonin të burgosurit.

Gjithashtu konstatoam se edhe qëllimi i miratimit të këtij urdhri, për parandalimin e keqpërdorimit të thirrjeve telefonike dhe shkeljen e privatësisë, nuk ishte argument bindës për miratimin e tij. Përveç sa më sipër çmuam se, deklarimi nga të burgosurit i emrave dhe numrave të telefonit të familjarëve dhe të afërmeve të tyre krijon premisa për cenimin e privatësisë së këtyre të fundit.

Në përfundim arritëm në konkluzionin se Urdhri i Drejtorit të Përgjithshëm të Burgjeve nr. 4218 prot., datë 13.05.2019 ishte një akt administrativ nënligjor, i cili ishte nxjerrë në kundërshtim me nenet 118 e 119 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, sepse nxjerrja e tij nuk parashikohet në dispozitat ligjore konkrete të cilave ai u referohej dhe Drejtori i Përgjithshëm i Burgjeve nuk ishte organi i autorizuar nga ligji, pra, ai nuk ka pasur kompetencën për nxjerrjen e tij.

Për arsyet e parashtruara më sipër, me shkresën nr. K2/SH10-5 prot., datë 26.06.2020, drejtuar Drejtorit të Përgjithshëm të Burgjeve rekomanduam *shfuqizimin e Urdhrit të Drejtorit të Përgjithshëm të Burgjeve nr. 4218 prot., datë 13.05.2019 "Për administrimin e telefonatave që kryhen nga të dënuarit dhe paraburgosurit në IEVP"*.

Meqënëse Drejtori i Përgjithshëm i Burgjeve nuk e pranoi rekomandimin tonë, me shkresat nr. K2/P16-5 prot., datë 07.05.2021 dhe nr. K2/P16-8 prot., datë 01.02.2022 drejtuar Ministrit të Drejtësisë rekomanduam shfuqizimin e Urdhrit të Drejtorit të Përgjithshëm të Burgjeve nr. 4218 prot., datë 13.05.2019, si të paligjshëm.

Ministria e Drejtësisë me shkresën nr. 704/2 prot., datë 30.03.2022 na informoi se rekomandimi ynë u pranua dhe në kuadër të zbatimit të tij i ka kërkuar Drejtorisë së Përgjithshme të Burgjeve marrjen e masave për hartimin e një akti të ri, me qëllim përmirësimin e të gjithë procedurës së realizimit të telefonatave nga të burgosurit duke u krijuar kushtet dhe lehtësirat e nevojshme për garantimin e të drejtës për telefonata konform me aktet ligjore.